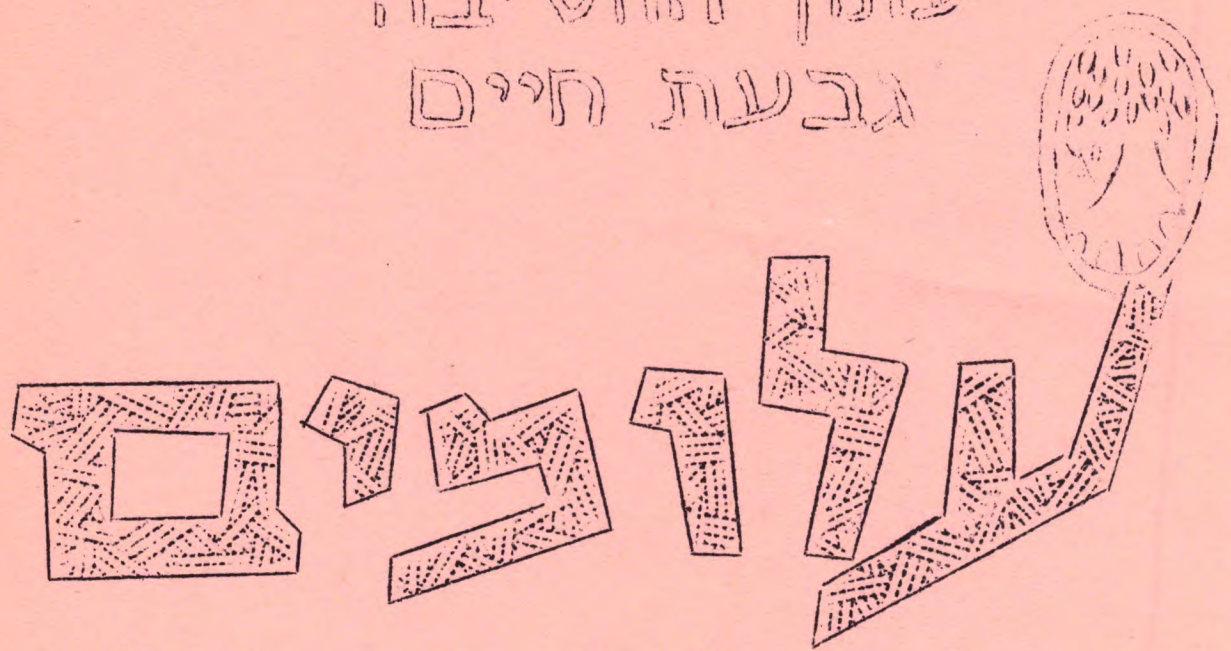

עתון החטיבה
גבעות חיים

יום ו' יא בסיוון, תשכ"ד, 22 במאי. עלון חיים 5/128

בראשית היתה העצרת, חג נעוריים גדול,
אור ותקוה לקיבוץ כולו, היה זה מעמד
אשר רומם, איחה קרעים וקרבל בכות.

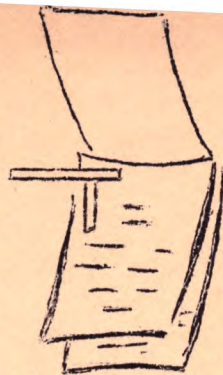
מסביב היתה דממה, וחשת - כי דבר
גדול עלולה ומתלכד מתוך הדממה הזאת.

ומעל לראשי הבנים נדלק כוכב - הוא
כוכב העתיד.

(מתוך "יחדיו")

בבד המערכת

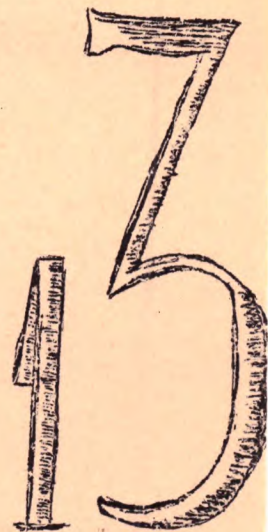

י"ג שנים לחטיבה, י"ג שנים מאד התכנס המחנה

להקמת החטיבה במעין חרוד לרגלי הגלבוש. היה זה מחנה עיוני שמטרתו - בירור יסודותיה הרעיוניים של החטיבה, מבנה ותפקידה, על מנת להגיע לסיכום משותף ולהכרזה משותפת על הקמת החטיבה. היה זה בי"ג בתשרי תשי"ב.

מאז הוקמה החטיבה, נשתנו דברים רבים ויש

צורך כיום לבחון את הדרך ולשאול את עצמנו שאלות מספר ולבררן. יש לעשות את חשבון הנפש בכל שטחי חיינו - בתנועה ובתאים עצמם. רק אם נעשה זאת, תהיה החטיבה בעלת ערך וחיוניות. יש להעיק מבט לאחור ולראות אם מה שהונח כיסוד לפני 13 שנה, מתגשם ומתבצע, והאם יש לשנות את דרכי הפעילות במסגרות השונות. יש לערוך שיחות ובירורים עקרוניים - ולהוציא מסקנות מעשיות וקונקרטיות לגבי כל תא ותא!

העלון הפעם, עומד בסימן בר-המצווה של החטיבה; תמצאו בו שני מאמרים מארכיון "העלומים" וסיפורה של עורכת "עלומים" לשעבר. כמו כן תמצאו דו"ח מהמועצה ה-20, מועדת בר המצווה, וביקורת על שבוע החטיבה שנערך בתאנו. נוסף על כך תשוטטו עד לחבתניה ותכירו את בעיותיה, תפגשו עם הבובה זיוה לרגל הופעת הבכורה שלה, תטיילו בעקבות כתה ח' ו-ט' בירושלים וסביבתה, תקראו את סיפורה של מיליונרית ותחמודדו עם דברי האגרת, שנשלחה אלינו מאפריקה, הנוגעים ישירות למצב בנוכחי של בית הספר.

יחד עם המשפחה וכל בית גבעת-חיים,

אנו נדהמים ואבלים על מותו הפתאומי בטרם עת

של

צבי פולק ז"ל

תא החטיבה

מעין חרוד מכיר ומפכה...

לפני שלשים שנה באו הינה הלוצים וחלוצות מישראל והקימו פה את ישוב
הראשון של הקבוץ המאוחד: את עין-חרוד. מאז גדל ורחב הקבוץ, נבנו ישוביו
בכל רחבי הארץ. הקבוץ המאוחד היה ראש עומסי הבנין, דרך חיים לבונים
ולוחמים. יצירה אנושית חדשה - ישנה - ה ק ו מ ו נ ה .

ל ק ב ו ן ה מ א ו ח ד נ ו ל ד נ ו --- ה נ נ ו פ ה
כ ו ל נ ו ב נ י מ ו ב נ ו ת .

על שפת המעין הזה, בימים ה' - י'ג תשרי תשי"ב, נאספנו למחנה אחד,
400 בנים ובנות, שכבת הנעורים של הקבוץ המאוחד, חברי הנוער העובד.

לאחר פגישות וכינוסים קודמים, לאחר עצרת תשי"א בגבעת-ברנר, לאחר

בירורים ושיחות בישובים ובמחנה הזה, גמל רצוננו והכרתנו להתארגן יחד -
וייעשו כל בני הקבוץ המאוחד, חברי הנוער העובד, לחטיבה אחת, היא -

ח ט י ב ת ב נ י ה ק ב ו ן ה מ א ו ח ד . יפעמו בה חזון התקומה

היהודית וחזון האדם. תהיה החטיבה מקור עוז ותעצמות לכל חבריה, להגשים

את דרך הקבוץ במלואה. תפתח החטיבה את לבב חבריה, להיות אח לכל נער בתוכנו

ואח הקורא אל ביתו כל נער יהודי עובד ולומד - לבנות יחד אתנו עתיד לעם

ולארץ. תשמש החטיבה את כחנו ונדע לעמוד במערכות הקבוץ מול מתנכרים מבחוץ
ומפלגים מבפנים.

הקבוץ המאוחד ייחלץ ממצוקתו ויתלכד ביתו שאת - כי בו דרך ישועה

להמוני עולים בארץ - לחיי כבוד, לבנין הארץ, לכיבוש שממותיה, למקור חיים
לעם, ומבטח וכח למדינה, לגאולת עולם.

ב ר מ ה נ י ש א ת ד ג ל נ ו , ד ג ל ה ק ו מ ו נ ה

ה ע ב ר י ת ה מ ת ג ש מ ת , ד ג ל ה ק ב ו ן ה מ א ו ח ד

ב ו מ ק ו פ ל י מ כ ל ח י ל י נ ו !

(מתוך "עלומים, שנה שלישית")

עם קום חטיבת בני הקבוץ המאוחד

חטיבת בני הקבוץ המאוחד קבלה רשמית בכינוס מעין חרוד, את דמותה ואת

תפקידיה השונים. למעשה, בני הקבוץ היוו חטיבה, כל משק בפני עצמו, עוד

זמן רב לפני הכינוס הזה, כאשר חברות הילדים החלו צצות במשקים השונים של

הקבוץ. חטיבת בני הקבוץ המאוחד קמה מתוך צרכים פנימיים ועצמאיים של

הבנים בקבוץ. הקבוץ אינו מסתפק בכך שבן המשק יכיר בדרך הקבוץ, שהיא

הנכונה, אלא הקבוץ דורש מבניו שיחיו גם את ההיים האלה ודבר זה הוא חייב

להחדיר לנערים מקטנות. קום החטיבה - זה הרקע להכנת ערכים אלה.

לא מספיק שבני הקבוץ המאוחד יקבלו את ההכרה הקבוצית ויחיו בדרך הזו

כל אחד במקומו, אלא ישנו צורך בארגון כללי של כל אלה אשר מתחנכים לדרך

הזו, כדי שגם החינוך יהיה אחיד. חטיבת בני הקבוץ בעצם, היא מיזוג כל

חברות הילדים במשקים השונים על פי העקרונות שהדרך החינוכית והאידיאה של

כל חברות הילדים בקבוץ המאוחד היא משותפת, כי הבעיות אשר מעסיקות את

בן גבעת-חיים ומעסיקות את בן גבעת-ברנר וכל בן משק אחר, הן בשויון,

בקומנה, בעבודה ובכל שלל הבעיות העומדות לפני בן משק. עם קום החטיבה השתנה דבר אחד בסדר החיים של חברות הילדים והוא - נוסדה מזכירות אשר מכוונת את פעולת החברה בכל השטחים המשקיים, חברתיים, ותרבותיים. חברות הילדים בכל משק היא, בעצם, דמות החטיבה בזעיר אנפין: מוסדות החברה הם מוסדות החטיבה. עם קום החטיבה הוגדרו בדיוק תפקידי כל אחד המתחנך בקבוץ המאוחד, בהדרכה בתנועות הנוער ובעיצוב בני הקבוץ לעתיד לבוא. ערכה של החטיבה ייבטח במלואו בתפקידים שהוטלו על כל אחד, ביחוד יש לשים את הדגש על הקשרים עם חברות הנוער והילדים המתחנכים במשק. כמו כן, יש לראות את ההדרכה במעברה, כאחת הפעולות המידיעות והעיקריות, כי זהו צורך השעה - זוהי הזדמנות להגדלת הרזרבה למשקים. צריך לכוון את הנוער העולה לחיים האלה על ידי שיתוף פעולה בין קבוצות מהמשק לבין קבוצות מהמעברה, על ידי פגישות משותפות ובלוי משותף. כי רק בצורה זו יגדל הכח של הקבוץ. לשם כך צריך לחנך את העולה, כאשר הוא נמצא עדין במעברה; צריך לקלוט אותו לפני שהעיר תקלוט אותו.

כעת, עם התארגן הקבוץ המאוחד בגוף אחד - בחטיבה, ועם הגדרת התפקידים השונים של כל חברי החטיבה: בהדרכה, בקשריו עם הנוער העולה, בגישתו לנוער העובד וכו', צריך להקיץ מהתרדמה שהיינו שרויים בה עד עתה ולהתחיל בפעולה.

(מתוך ארכיון "עלומים")

רצינו שהיא יהיה הכל!

עברו מספר שנים לא קטן מאז יצא לראשונה, עלון החברה הראשון.

כשהחלט בחברת הילדים של אז, על הוצאת עלון, לקחנו על עצמנו, מספר ילדים, את האחריות להוצאתו, שהיתה כרוכה בחבלי לידה קשים מאד.

כיום ישנה כבר מסורת של שנים, אך אז היה זה נסיון ראשוני בחברה. הרבה גלגולים עבר העלון עד היום. זכורינו לי היטב העלונים הראשונים שהוצאנו בכתב יד: היתה זו עבודה נמלים להעתיק ולעטר עלון אחד בלבד! אך היה גם סיפוק לראותו תלוי. תלינו אותו על קירות העץ של חדר-האוכל של הילדים, ואינני יודעת מי הטביע את חותמו: העלון

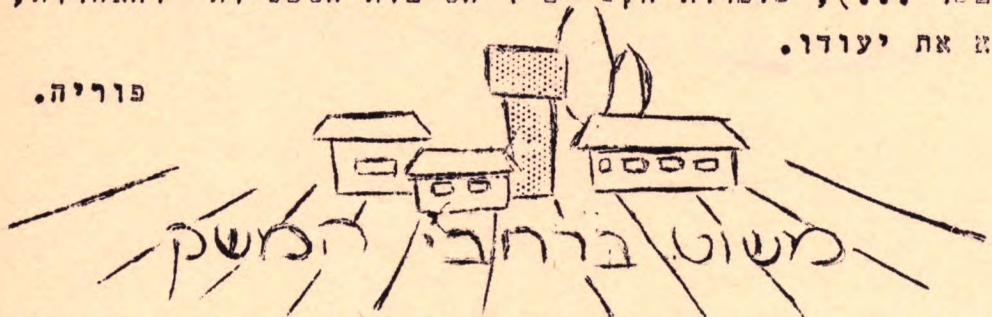
על הילדים, או הילדים באצבעותיהם המשומנות והזבובים בקישוטיהם הזעירים - על העלון. לאחר זמן ולאחר שגרכש מעט נסיון, הוחלט להדפיסו. וכאן התברר שזה הרבה יותר קשה אפילו, מאשר לכתבו בכתב יד. לאט לאט, למדו כמה לתקתק באצבע אחת, למדו להשתמש בכל מכשירי הציור והלוחיות, - והעלון קיבל צורה. רצינו שהיא יהיה הכל! "שישקף את חיינו, שמחותינו ובעיותינו... שיהיה במה לכל אחד ואחד מביננו" (כמו שהיה כתוב תמיד ב"דבר המערכת"). רצינו שיהיה יפה יותר ומעניין, מעלון חברות אחרות - רצינו הרבה! והנה הכותרת "עלומים" של אז, היתה ביטוי לרצון זה: מעל האותיות התנוסס מגדל המים, בתיו ועציו של הקבוץ, כמובן עם שמש זורחת, עננות קלות שטות ברום וספרים מעופפות. מכל עבר הקיפוהו תלמים חרושים ונוסף לכל זה, נדחסו האותיות באש-כולות ענבים בשלים, אשר מילאו כל אות ואות עד אפס מקום...

הפניה של העורכים לילדים, היתה חמיד אותה פניה: אנא, כתבו! היינו טורחים
זרבה על שינוי הנוסח כל פעם ופעם, או מחלכטים איך לכתוב הפעם את ההתנצלות
על "אי הופעת העלון מסיבות טכניות"...

הרבה לא השתנה בודאי מאז ולכן, למרות כל הקשיים, טוב לדעת שישנה המש-
כיות, שישנם הלאה "משוגעים" לדבר, שישנה הלאה "התמחות בנדנוד" (הרגשתי
זאת הפעם על בשרי...), שלמרות הקשיים ו"הסיבות הטכניות" והאחרות, מופיע
"עלומים" וממלא את יעודו.

פוריה.

שלושה היינו בשעות בין הערבים, שעה שצעדנו צעדי חפיזה מבוהלים לעבר
חדרו של רכז החבתניה. מחשבה אחת פיעמה בשלושת לבבותינו והיא שהחרידה אותנו
מרבצנו.

אמרה השמועה (ויש לה רגליים) שעחיד החבתניה מפוקפק והיא תחוסל בקרוב,
כפתרון יחידי לשאלת העבודה השכיחה בענף זה. לפיכך נחפזנו. חפצנו לשמוע
את סיפור החבתניה בטרם תרד מעל במת ההסטוריה.

חיוך לבבי רחב קבל את פנינו בחדרו החמים של רכז החבתניה והסיר מעל
שלושת פרצופינו את הבעת החרדה לגורל החבתניה, שהיתה נסוכה עליהם, קולו הרועע,
בצירוף מבטאו הסלבי העסיסי, השקיט את רוחותינו הנסערות, קמעה, קמעה ורכז
את כל תשומת לבנו לסיפור ההסטוריה של החבתניה.

(חלוקת העבודה בין שלושתינו - העט, הדף ואני - נעשתה כלהלן: אני
האזנתי, העט רשם והדף קלט ושמר את הדברים בלבו).

"בראשית", פתח ל. "הוקם המפעל בשנת 1938". הפועלים היו כולם חברי
המשק. עבודתם נעשתה בעזרת מכשירים פרימיטיביים ביותר והספקם הגיע, בשנים
הראשונות, לאלף עד אלפיים חביות לשנה. שנים רבות לא חלה כל תמורה מרחיקת
לכת, עד אשר החל גידול שטחי ההדרים בארץ בקנה מידה נרחב. לפני 5 שנים נרכש
ציוד משוכלל והונח קרש הקפיצה להתפתחותו המהירה של המפעל. התוצרת הוכפלה,
שולשה ורובעה, אלא שקוץ באליה - גידול הביקוש ועליית התוצרת הזמינו לחבתניה,
בעל כורחה את הנגע, אשר חובה עלינו, עתה, להוציאו בכל מחיר - העבודה
השכיחה. מספר השכירים גדל והגיע ל-11 פועלים (כיום), המהוים כ-55% מכלל
פועלי החבתניה.

הביקוש אחרי החביות הוא ללא גבול ואין בכחה של החבתניה (שהיא, כידוע,
זיחידה מסוגה בארץ) לספק את הכל. לכן מיבאים בתי החרושת חביות מחו"ל,
אשר "מחירן זול, אך טיבן", אומר ל. "יורד לאין שיעור מטיב תוצרתנו".
בוא החביות מחו"ל פוגע באפשרויות ההתפתחות של המפעל.

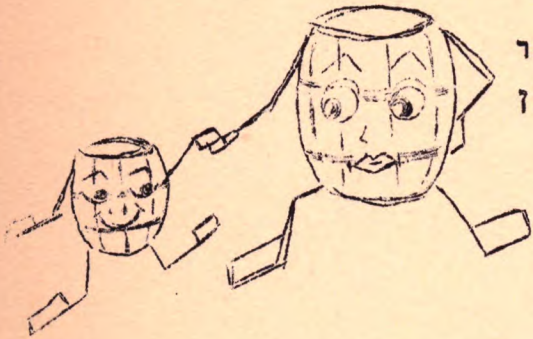
עד כאן. ואשר לעתיד? עם החלטת מוסדות הקיבוץ על חיסול העבודה השכיחה,
ש לנהוג בהתאם לכך. לא אחת נשמעו במשק דעות לחיסול החבתניה, כפתרון
חידי. לשם דיון מקיף בבעיה זו, התכנסו אנשי הצמרת של המשק, חברי ועדת
משק שלנו ושל הקיבוץ המאוחד ופסקו פה אחד להמליץ בפני האסיפה להמשיך ולקיים
ת המפעל, אשר חיוניותו רבה למשק בשל הכנסותיו הגדולות ומהבחינה של קליטת
ברים "מתבגרים" (שלוש אנחות רווחה נשמעו בסלל החדר. מסתבר שאין אמת בשמועות
נ"ל).

גורל עתיד החבתניה עתה, הוא בידי האסיפה ובה יוכרע. במידה ותוכרע הכף לצד המפעל תהיה המגמה להכניס בהדרגה, ארבעה צעירים שלנו כקבועים ולהוסיף זמניים אשר יתפנו מהחקלאות בעונות מסוימות. "וכך נוכל לחסל"...

(כאן ל. חובך בדעתו. כפי הנראה מחדש ניסוח עדין יותר, אשר יפגע פחות בכבוד הפועלים) "... תכתוב: להפטר מהעבודה השכירה, או להשתחרר ממנה תוך השנתיים הקרובות".

אם שכחנו עד כה לדבר על הכנסות החבתניה, הרי נאמר עתה; די להזכיר שהמחזור אשתקד הסתיים בכחצי מליון לירות (וזה הרבה) והושקעו כ-5400 ימי עבודה.

בעיה אשר מטרידה במיוחד את ל. היא שאלת הדור הצעיר במשק, אלא שהפעם, מאחר ושמע שדבריו יודפסו, לא הרבה עליה את הדיבור. אף על פי כן לא הסתיר את התמרמרותו על דור הבנים, אשר "אינם

ששים לעבודות אינטנסיביות, מאמצות ומשעממות". שני גורמים נוספים דוחים את הנוער מענף זה: א. עבודה בין "דלת אמות" והריחוק למכונה. ב. מפאת זרעש אין "משיחין בשעת העבודה". "תוסיף", הוא אומר, "ואולי זה יעזור, יש צורך להכשיר מכונאי ואיש לייצול כללי. יהי רצון ויהיו אלה דוקא אנשים מבנינו".

אט צעדנו. בחוץ כבר החשיך. דומה שנרגענו לחלוטין. עכשיו צריך רק 'מצוא סיום מתאים. בישיבה שקיימנו - הוחלט לסיים ב"קול קורא": נוער, התגייס לחבתניה!!!...

למגיני המולדת, אשר סיימו שירותם -

עם שובכם הביתה, תפקידכם לא תם!

שאו ברכה נאמנה -

היא ברכת החטיבה!

מועצת החטיבה דנה השנה בארבעה סעיפים:

1. גרעיני בנים.
2. אופן ציון בר-המצוה והכניסה לתנועה במשקים.
3. סגנון חיים.
4. החטיבה והנוער העובד.

השנה, שלא כמו אשתקד, דן כל חוג בכל ארבעת הסעיפים, כך שיצא לכל אחד לחשוב ולחיות דעה בכל סעיף וסעיף. נכון אמנם, שאותם הסעיפים כבר הובאו לדיון בכמה מועצות, אך בכל זאת נושאים אלה עומדים בעינם ודורשים עדין בירורים והחלטות.

הסעיף שהיווה את נקודת המוקד במועצה, היה - גרעיני בנים. התעוררו שאלות רבות בענין זה: האם יש לשחרר בני מסק הרוצים ללכת לגרעיני בנים, בזמן שהמשקים הותיקים מתלבטים וזקוקים להם? השאלה היא מה מקומה של ההחלטה - יטבות החדשה בעיני המשקים; האוירה בבית היא הקובעת. העלייה למשק אילות לא היתה דרך הדיון התנועתי, אלא על פי מקרה - פתאם נפל הניצוץ ובנים התעוררו ושאלו את עצמם: האם 200 בנים, בני גבעת-ברנר, יכולים להשאיר מקומות ללא החישובות?

הוחלט במועצה להכריז כל שנה על גרעין, אך בהתנדבות. יש להכין את הקרקע היטב כבר מכיתה י' ולהכיר את הבעיות מקרוב. יש להכין את החבר'ה לקראת המסימה על ידי שיחות, והאוירה במשק עצמו. לאפעל תבוא כל כיתה י"ב עם מספר מתנדבים ושם תערך הפגישה הראשונה של הגרעין.

הסעיף השני - אופן ציון בר-המצוה. הוחלט

שאינן מקום להזמנת אורחים ביום החג, יש להפוך חג זה לחג פנימי של הישוב והתנועה. יום ההולדת של כל פרט ופרט יערך בתחום המשפחתי בהגיע הילד לגיל 13. כמו כן קוראת המועצה לתאי החטיבה לפתור את בעיית הבעלות על המתנות, כגון: שכומי כסף, אפניים, טרנזיסטורים וכו'. יש להוסיף שעל החטיבה כלה לשאת בעריכת החג ובהשתתפות אקטיבית; כמובן שבני הכיתה ימלאו את החלק העיקרי.

הסעיף השלישי - סגנון חיים. דפוסי התנהגות-

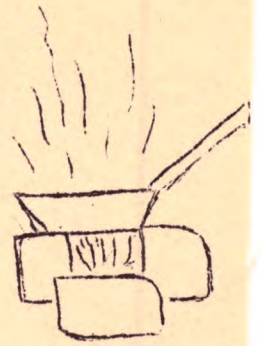
אלה דברים שמתפתחים ונמצאים בתהליך מתמיד. בענין זה עמדו מספר שאלות: א. האם יש לקבוע ייחוד בסגנון חיים? ב. האם יש תמורות בסגנון החיים הקבוצי? מהי מגמת התמורות האלה - האם צריך להאבק

נגדם או לא? ג. האם סגנון החיים מעיד על זיכה קבוצית? האם יש לראות את סגנון החיים כערך אנושי וקבוצי, כאמצעי מחזק בקבוצה? ההחלטות הישירות, הנוגעות לתאים, היו: א. אין העישון צורך, אלא כל כלו חקוי ויצירת הווי זר - לכן נאסר העישון בחטיבה. ב. החטיבה רואה את הווי הריקוד הסלוני כהווי זר וחובעת את ריחוקו מתוכנו. ג. הטרנזיסטורים - איסור מוחלט!

ה א ס ה צ ל ח נ ו ב כ ל א ל ה ?

את שבוע החטיבה ציינו בכמה וכמה אירועים,
אשר ברצוני לחלוק על כמה מהם.
רצינו לשחף בשבוע זה את כל החטיבה, רצינו
לעשותו לשבוע שלנו, רצינו לשמוח - האם הצלחנו
בכל אלה? האם הפקנו את כל מה שהיינו יכולים
להפיק, האם אנו עצמנו נהננו ממנו? ואולי יכולנו
לארגן יותר ולעשות יותר? על כל אלה ניתן להשיב,
לחות דעה, אם בשלילה ואם בחיוב.

התחלנו את השבוע בטיול לכרמל, שכלל ערב שמח והליכה קבוצתית במשך
חצי יום - היה מוצלח.

את השבוע המשכנו ע"י מסיבה בה שיתפנו את המשק. מסיבה זו, שצריכה
היתה לכלול בתוכניה: סיפורים על העבר, פרקי הווי משלנו, תיאור מקיף
על פעולותינו ומבט לעתיד - לא השיגה את מטרתה. היה צורך לשחף פעולה
עם בוגרי החטיבה, שהיו תורמים הרבה להצלחת הערב.

כן כללנו בשבוע: יום ספורט שהיה מהנה, שיחה על גרעיני בנים בה לא
הצלחנו להביע את דעותינו, אולי מתוך חוסר הכנה ומחשבה בנידון.

את השבוע חתמנו בפגישה איזורית בגבעת-ברנר, שהיתה כשלוף מתוך חוסר ארגון
מצד המדריכים. לצד הפגישה עצמה היו צריכות להיות הופעות, אך אין להסתמך
על הופעה של משק מבלי לדאוג שכל משק אמנם יופיע, ואכן שום דבר לא הוכן.
בלינו את אותו ערב בריקודים בלבד בתוספת מפגן אש.

כאן אני באה בפניה אל מרכזי האיזור - בל יארגנו פגישות כגון אלה
מבלי לדאוג קודם לכן להצלחתם המכסימלית, וזאת ע"י ביקור במשקים ודאגה
לביצוע כל התפקידים, שהוטלו על כל משק. היה זה ערב, שלרבים מאתנו קלקל
את הרושם על פגישות ואירועים חטיבתיים.

אם לסכם שבוע זה, הרי שיש לברך על הפעילות, אך יש להוסיף ולשפר.
יש להרבות את השיחות על בעיות החטיבה השונות וללבנן, אם בעזרת אנשים
מרכזיים בתנועה ואם בכוחות עצמנו.

זירה (י"א)

ילדי העולם - הקשיבו!

מאת: י. רוזנהק.
הבמאי: כנ'ל.
תפאורה, תלבושות וייצור שחקנים: דוד בן-שלום.
עוזר טכני: עומר וינר.
תאורה: בנימין מילר.
בכורה: 20 במאי 1964.

סוף סוף! לאחר חבלי לידה קשים וארוכים, לאחר צפיה ממושכת, נזכה לראות במו עינינו את הצגת הבכורה הסנסציונית של העונה, את ההצגה שנועדה לפתוח דף חדש בתולדות התיאטרון הישראלי: "ילדי העולם הקשיבו!" בימים אלה, שעה שנחשולים עזים של בידור קלוקל ותרבות זולה מציפים את הציבור הישראלי, דומה שיש בתופעה זו, של הצגת מחזה הנושא בשורה הינוכית לכל ילד בישראל, משום משב רוח מרענן של אמנות צרופה. זו היא גם דעתה של זיוה, השחקנית הראשית של המחזה. על זיוה עצמה דומה שאין צורך להרחיב את הדיבור. ידוע לכל שזוהי אחת השחקניות הותיקות של התיאטרון ומן השחקניות הטובות בכלל. מי מאתנו אינו זוכר את הופעתה המרשימה ב"מלך בור" עבורה קבלה את "פרס כפר-חגלה"? משחקה המלוטש של זיוה והעזרה הנפלאה בה היא מגלמת את דמויותיה על הבמה הקנו לה שם של שחקנית ממדרגה ראשונה.

אף כי לטעמנו, וזהו באמת ענין של טעם, יש בשחקנית הזו משהו... איך לאמור? משהו עצי במקצת... אבל זהו ענין של טעם, אישי בהחלט. אין כל ספק שהיא שחקנית גדולה.

"מהי הרגשתך, זיוה" - שאלנו אותה על כוס קפה, לאחר חזרה - עם הצגת הבכורה של "ילדי העולם הקשיבו?" "הרגשה נפלאה" - אומרת זיוה בהתלהבות, - "אין ספק, זוהי הצגת הבכורה החשובה ביותר שלי במשך כל הקריירה הארוכה שעשיתי על קרשי הבמה. אולם יחד עם זאת העיפות והמתיחות נותנים אותותיהם, ואין פלא - אנחנו מתכוונים להצגה זו כבר ארבע שנים כמעט, והחזרות הגנרליות נמשכות עד השעות הקטנות של הלילה. בכלל "המפיק" שלנו, הוא הונזו, החליט לעשות הרבה רעש מסביב לענין והעתונאים לא נותנים לנו מנוח, אומרים שהשלגר מההצגה מטפס בטוחות אל ראש מצעד הפזמונים".

-- ומה יש לך לספר על הרעיונות ועל השליחות של המחזה?
-- "או, כמובן, למחזה שלנו יש שליחות רעיונית-הומנית-אוניברסלית שפמחה לא מוצאים כיום כלל במחזות הקלוקלים על הבמה העברית" אומרת זיוה. בהתלהבות רבה ועינייה הכחולות נוצצות.

"המחזה שלנו מחנך לא רק לערכים של אחות עמים, שלום ממשי, ערכי קבוץ וכו', אלא גם, ובעיקר מטיף המחזה להבנת יתר של הילד בחברה המודרנית. הדרמה מטפרת על קבוצה של ילדים היוזמים כינוס בין-לאומי של בני גילם ומצליחים - על אף הכל!

כל הזמן!

-- שמענו - אנחנו אומרים - שזה יהיה מבצע חד-פעמי מבחינת ההשקעה והאמצעים.

-- "או כן!" - זיוה מתלהבת ומניעה ברגשה את צמותיה הבלונדיניות (אל תגלו, אבל הן נראות צבועות קצת...) "זאת תהיה הצגה המונית גרנדיוזית! משתתפים בהצגה בערך 30 סטטיסטים, המון תפאורות ותלבושות... יש לנו במה מסתובבת, ועוד כל מיני פטנטים. שמעתי מפועלי הבמה שלהרכיב את הבמה הזאת ולפרק אותה זה לוקח 3 ימי עבודה..."
-- ומה את חושבת, בינינו, ההצגה "תלך"?
-- "אני בטוחה" אומרת זיוה בתוקף, "אני מאה אחוז, שזאת תהיה הצלחה קופתית מסחררת, אחרי הכל עשינו גם מסע פרסומת גדול, מסיבות עתונאים, אתה יודע... אנחנו מתכוונים לעבור עם ההצגה בכל רחבי הארץ, מדן ועד אילת, ואם יזמינו אותנו, אני חושבת שלא נתנגד לצאת לאיזה פסטיבל לחו"ל".
לא נותר לנו אלא לאחל הצלחה מקרב לב לשחקנית הדגולה, וכך לכל המוש-כיים בחוטים" (כמו שאומרים) של ההצגה החשובה הזאת.

ישראל ה.

דף

לשכבה הבינונית

ה י ה ו פ ! נ ר י ס א ת ה מ ו ר ל . . .

יוצאים, אומרים החברה, כשאנו דחוקים כמו בקופסת סרדינים ואיש אינו מרגיש היכן ידיו ורגליו, אך העיקר - שמח! החבריה שרים בפה מלא, עם פס גלוג על התרמיל החצוף שמתחשק לו דוקא להציק לאורך כל היום: ליפול, להתגלגל ולהיטפל ככל האפשר. הנוף המקסים של ארצנו לא נשקף מבעד לברזנט, שכיסה את האוטו, לכן לא נותר לנו אלא לעשות הווי כהאוי. עוד קילומטר בבדיחה וחצי בשירה ו... סטופ! התחנה הראשונה - יורדים. עיני המטיילים פונות לעבר תל, שיובל טוען כי הוא הוא תל-לכיש. הכוונה היא לאכול את הנוף, אך אתה פוגש בשלושה קוצים יבשים, שתי שבולים וכמה אבנים (יש אומרים, שפעם היוו בסיס למבצר - מעניין לא?), אך הנוף אינו טעים וחוזרים באותה דרך "מרתקת" לעבר האוטו. כעת המטרה היא - מערות בית גוברין. מאיר חוטף ככר לחם ומחלק בכל האוטו - "לפחות שישבעו מן הלחם אם לא מהנוף" - זו סממנו... המערות מעוררות התפעלות; ממש פלאי עולם!
לאחר גמר הארוחה בבית ג'וברין (כשבטנו של חנן התמלאה, לאחר שזמרה לו איזו סימפוניה חמישית של ריצ'רד וההצוורה דגדגה לו קצת...) נוסעים לבית ג'מל. אנו נכנסים בשביל יפה מוקף בשתי שפתותיו פרחים, שנוטעים בנו הרגשה של אביב ונועם. הכומר מגיע עם מפתח ענק ופותח את דלת המנזר, יחד עם זאת פותח הוא בנאום אנגלי עם היסטורית המנזר. אנגלית? הזדמנות טובה להוכיח את עצמנו; מבינינו? שואל יובל (מצחיק, לא?) ברור שמבינינו...!

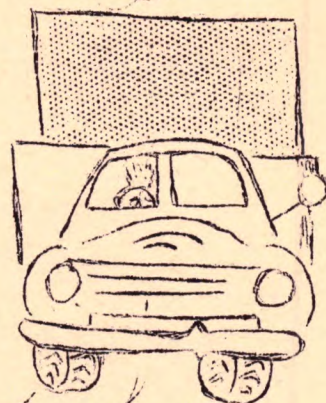

נכנסנו לכנסיה העטורה ציורים מוחשיים מאד על היי ישן והמלאכים,
כשאנו נהנים מעצם האומנות, מאשר מרוח הקודש השורה במקום. הכומר מסיים
סוף סוף את דבריו ואנו שמים פעמינו לעבר קיבוץ צועה.

התרמילים גם כאן אינם סובלים קיפות

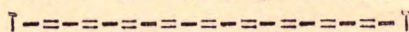
ודוחקים את אפם להילולה השורה באוטו. שבעים
מאבק הדרך אנו מגיעים לצרעה, ושם מתבשרים כ...
אוכלים בחדר האוכל. לאחר ארוחה משביעה ומקלחת
חמה, פונים לעבר הצריף וזוחלים לתוך שקי השינה.
"לילה טוב! מחר יש לכם יום קשה מאד" - טוענים
המדריכים, כרגיל, ובעצמם דואגים שיהיה לנו
"לילה טוב" הומוריסטי מאד. מחר ממשיכים הלאה
לעבר מושב בר-גיורא, לפי מה שמספרים עלול להיות
יפה, ומדוע לא? אך העיקר היא דרך העפר, הרגליים
המשולפחות, מצב הרוח המרומם ובאמת העיקר - המורלו!

עיריח (ח')

ה מ ו ע צ ה ה - 20

המשך:

הנושא האחרון, שדובר בו, היה - החטיבה והנוער העובד.
הנקודות שעמדו במרכז היו: האם אנו רואים עצמנו כחלק מתוך תנועת
הנוער העובד והלומד, ואם אמנם אנו חלק ממנה - כיצד אנו מגשימים את
היותנו בתנועה?

אם לסכם את ההחלטות, הרי שעל המזכירות האיזורית ליזום מפגשים עם
הסניפים הקרובים; פעולה משותפת ושילוב קורסים שונים.

בסיכום אפשר לומר, שהמועצה עמדה על רמה גבוהה: הוסיפה לכך העובדה,
שלכל סעיף וסעיף היה אדם המעורה היטב באותו נושא.
לאחר ימי דיון אלה, לא נותר אלא לקוות שהדברים לא ישארו בגדר
דברים נשגבים בלבד, אלא יוגשמו הלכה למעשה!

חנה (י"א)

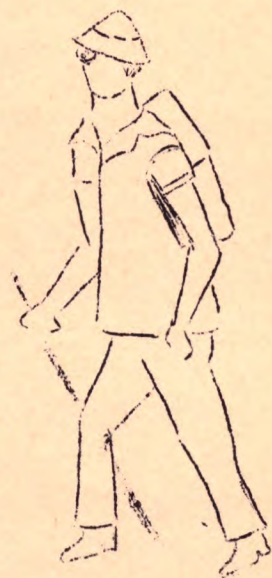

שבנינו

נפערה לפנינו תהום עמוקה

התחלנו את ההליכה בין שדות ודרכים והגענו למושב, שם ראינו שרידים מבית כנסת. משם המשכנו לעבר ההר והתכוננו לאיזו שהיא חויה. התחלנו בעליה, היא לא הייתה קשה ביותר, כשהגענו לראש ההר השקפנו למטה, המראה היה יפה מאד; הנוף נהדר, הבתים נראים כקוביות והאנשים כנמלים. לאחר מכן התכוננו לרדת; ירדנו בתחילה בדרך קלה ופשוטה, אך לאחר מכן הלכנו עוד קצת וראינו שהדרך יותר קשה ויותר חלולה. דרך צרה מאד ומפוחלת. מצד אחד הסתער לפנינו צוק ענקי ומצד שני נפערה לפנינו תהום עמוקה. זאת הייתה דרך קשה ומסוכנת. לאחר מכן הייתה עוד ירידה עמוקה אך הייתה זו דרך קלה. ראינו בארבל את המבצר בו שכנו קודם היהודים ואחר כך הצלבנים. לאחר מכן ירדנו עד למרגלות ההר והמשכנו ברגל לגנוסר - זאת הייתה חוויתנו ביום השני לטיול.

יעל (כתה ו')

תפקידי בוגרי החטיבה במעוץ ההתישבותי של הקבוץ

מתוך מציאות הקבוץ קמו בנים מישובים ותיקים ואמרו: "אנו לרשות הקבוץ" ופניהם: לאילת, לנוה-אור ולאיל. הם קמו לאור מציאות של משקים ותיקים אשר להם בית ספר מסודר עם כיתות וצופות וכל שנה מצטרף מחזור נוסף, ומשתלב ביישובו - משקית וחברתית. ומצד שני - מציאות של ישובים קטנים אשר מספר חבריהם קטן מאד, והם נאבקים על קיומם. ויש לתת בהקדם את התשובה לכח האדם בהם, בכדי שיוכלו להמשיך להתקיים ולגדול.

הקבוץ המאוחד במשך 11 שנה מאז עלייתה של כיסופים להתישבות בספטמבר 1951 לא הקים אף ישוב חדש. אילות - היא תשובת הבנים להתישבות חדשה לאחר בצורת של 11 שנה.

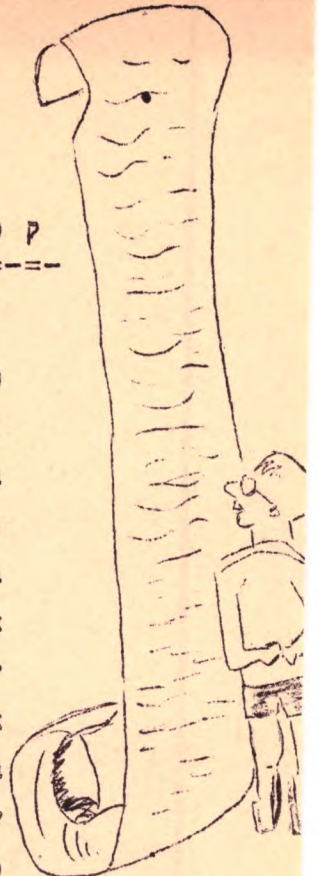
מראשית קיומה השתלבה החטיבה במאבקיו של הקבוץ, והיתה קיימת תשובתה לישובים הצעירים - בעזרה של שבועיים של כל בן משכבת הנעורים, ובשלב גבוה יותר ב"שנה שלישית" בחנועות הנוער ובישובים צעירים.

וכיום - לאחר שבמשקים לא מעטים ישנה הרציפות של מחזורים המטיימים את ביה"ס ומשתלבים במשק - עולה השאלה: הישתלבו חלקם של הבנים בישובים הצעירים ובהתישבות חדשה, וחלקם השני - הנשארים בבית, הישאו בעול ההולכים???

איגרת מן החוץ

קטע ממכתבה של מיכל גולן

שיטת הלימוד הצרפתית, בניגוד לשלנו, היא רודנית, תקיפה ובלי פשרות: הלימוד אינו אינדבידואלי, אלא כללי, הדרישות שדורשים כאן מתלמיד הן מוגדרות מאד - לא מפתחים בו את דרך המחשבה, השקפת העולם, הכרת החברה, דמיון וביטוי עצמי, דורשים ממנו לקרא בספר, אשר בו ישנן נוסחאות ברורות ומוגדרות; אם זה בחשבון, בהסטוריה וכך הלאה... אינך יכול להתווכח עם הספר - הוא קדוש, ומה שכתוב בו - עוד יותר! למשל: לעולם לא יקרה שמורה יקדיש שיעור אחד לפוליטיקה, או עניינים ברומו של עולם. לא שומעים בכתלי בית הספר דעה של ילד על מאורע זה או אחר, או הטבר שלו על דבר שלמד - המורה הוא זה המביע דעה וידיעות הילד מובאות לידי ביטוי ע"י למידת כל החומר בעל פה, כמו תוכי. אך יחד עם כל זה, לומדים המון! עובדים כמו חמורים יום ולילה (כן, חברה, זו לא הגזמה) ובסוף - גם יודעים הרבה. יש מתח עצום וכל חיי התלמיד טובבים ורק סביב נושא אחד - הקולג'.

אצלנו (בקבוץ) - הכל שונה: שיטת הלימוד אינדבידואלית, המרחק בין התלמיד והמורה - קטן ביותר. מטרת הלימוד לצד רכישת הידע, היא ביטוי עצמי, מיון, כתיבה והשקפת עולם. התלמיד חייב ללמוד מתוך הכרה, שהוא צריך לדעת. יננו רוצים שהתלמיד ילמד תחת לחץ ופחד מפני הבחינות, המורים והתעודות. רכנו היא דרך ההכרה הטבעית בצורך הלימוד ובחשיבותו הרבה. אם אינני טועה, חברה הקבוצית מתגאה על דרך החינוך שלה, הנחשבת לשיטה המתקדמת ביותר. המצב כיום במשק, הוא כשלון מוחלט בדרך החינוך. הקרבה הגדולה בין המורה לתלמיד הפכה, הייתי אומרת, לאי כבוד של האחרון כלפי רבו. הלימוד הפך דבר משני בחיינו: רואים אנו את הלימודים כחובה איומה ויש לנו הרשות מלאה להפוך אותה על פיה, שהרי אנו נוהגים "לפי הכרתנו".

לאור הוויכוחים והמאמרים שקראתי ב"עלומים" בזמנו, ראיתי שגם המורים גם הילדים מגששים ומחפשים את הסיבה להעדר המשמעת כית-הספר, להעדר הרצון ללמודים והכנת עבודות הבית. עו לכם, שמוכרחים למהר מאד במציאת הפסול ותקונו; חיים עוברים מהר, הטכניקה מתפתחת וחברתנו הקבוצית עשית מורכבת יותר ויותר עם הזמן ומהר מאד היא תדרוש יחות חריפים, ידע רב וידיים עובדות כדי לנהל אותה. האשמה אינה בנוער, אלא בשטה; ילד הוא תמיד ילד. אין דבר יותר קשה ומסובך לאלצו ללמוד מתוך הכרה. כי בכלל לא מבינה את המלה הזו הכרה היא כל כך יפשט ולא מוגדרת. אמנם כל המפעל הקבוצי הנוזר, יקם מתוך הכרת הצורך בו, והאנשים שהלכו בדרך זו לכו בכוח ההכרה, והאידיאה. אף את שטת הלימוד זו על הכרה, כדבר מובן בדרך חיינו.

אך נכשלנו! וזה מפני שהלימודים כיום הם מאד רציניים, דורשים ומאמצים מאד, עד שאין התלמיד מסוגל (ולפי דעתי - גם לא חייב) לעמוד בהם מתוך הכרה. נראה לי, שאם גם אצלנו היו הבחינות והתעודות, היו אלה ממריצות: התלמיד להתקדם הלאה והלאה.

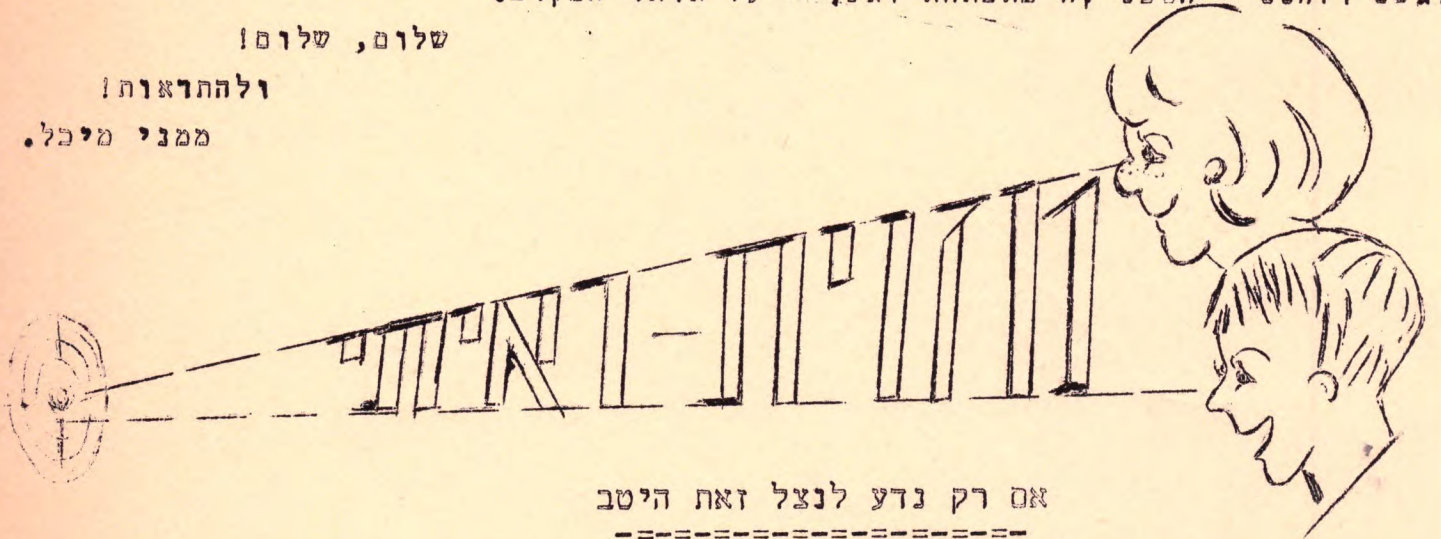
הביטו על הרמה בעיר! אפשר להגיד הרבה דברים; הם לא לומדים בשביל עצמם, ולא בשביל הבחינות והתעודות, לא מתוך הכרה ורצון - אלא מתוך לחץ ופחד. אך העובדה והתוצאות הן ברורות - הם יודעים יותר! אנחנו, שאנו יודעים בשביל מה לומדים ושוזה לא למען התעודה - אנו לא מגיעים למה שהם.

נכשיו, כשנשטפתי בתוך משטר חמור של בית הספר הצרפתי, עם התעודות, הציונים והפרסים, אני רואה שאני לומדת הרבה יותר וכמוני - כולן. הכל מושך ומושך ונתנו להשיג אחת את השניה והתוצאה - שלומדים כמו מטורפים ויודעים המון! מבינים אחת? חושבני שגם אנו היינו מתקדמים בקצב יותר מזורז אם היו לנו אותם ציונים, כי אחרי הכל, במה אנו שונים מיתר ילדי העולם? לפי דעתי, יש לחקן מהר את המעוות כל עוד לא מאוחר מידי; אין זמן לגשש ולחטט - הטכניקה מתפתחת ואנו - על אותו המקום.

שלום, שלום!

ולהתראות!

ממני מיכל.

אם רק נדע לנצל זאת היטב

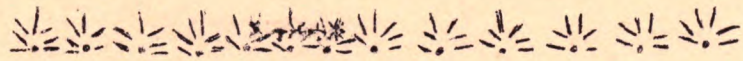

אנסה, בעקבות מכתבה של מיכל גולן, להעלות על הנייר ממשבותי על החינוך ודרך ההוראה אצלנו. מהרגע שילד ניכנס לרשת החינוך הקיבוצי, מנסים מחנכיו לכוונו ולהובילו בדרך שתביאו בסיומה לחברות בקיבוץ. הכוונה היא שהכניסה לחברות לא תהיה המשך אוטומטי של החיים - "כיון שנולדתי כאן והורי גרים פה". בן הקיבוץ צריך מטען רב של הכרה למה שצפון לו בהמשך חייו. אי אפשר לבנות את הקיבוץ על אנשים שאינם מאמינים בדרכו, ושאינם חושבים בכיוונו, וכדי לבנות דמות כזו, צריך גם דרך מיוחדת לחינוכו. בחוץ - דרך האדם להיות בעל עסקים טוב ומצליח או קצת יותר מזה. ולשם כך הוא צריך את התעודה. בפנינו עומדת מטרה הרבה יותר חשובה - אנחנו לא רוצים להפוך את עצמנו רק לראש מכני הלומד כיון שמחר יש בחינה והתעודה בסוף השנה היא גורלית. אנחנו מנסים לעצב דמות של אדם, שיודע להחליט לעצמו, ואפילו אם קצת קשה לו להתגבר על חולשותיו, שהוא צריך את הדברים הנלמדים להמשך חייו - למען התקדמותו האישית בתור אדם ולמען היותו אדם מועיל בחברתנו הזקוקה לו. נכון הדבר שאין הכל חלק וקשה מאד לשכנע ביום חמסין שהלמודים הם חשובים, כיון שאז ההכרה לא תמיד פועלת, וחוסר הרצון ללימודים מורגש ביותר. צריך להיות מאמץ, שיבוא בעיקרו מתוכנו; נדע גם אנחנו לחנך את עצמנו ובייחוד בתקופה זו של חודש לפני סיום שנת הלימודים.

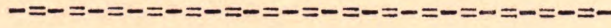

אל ניתן לרגשות חולפים להשתלט עלינו, נדע לגמור את השנה בכבוד, ונוכיח לעצמנו ורק לעצמנו, שהורינו לא טעו בנתנם לנו את דרך החינוך הקיבוצית בה אנחנו יכולים, אם רק נדע לנצל זאת היטב, לרכוש את הידע של כל תלמיד במקום אחר.

עלי י"א

מי יודע מה יהיו פני דור ההמשך...

לכל במכתבה, מראה את השוני הרב הקיים בין בית הספר הקיבוצי ובית ספרה - ידומה בכללותו לבית ספר בעיר. טענתה היא, שדרך הלימוד מתוך הכרה אבד עליה הכלח, ואמנם עובדות זמננו מוכיחות טענה זו. בזמנו באשר הוקם הקבוץ, לאו כאידיאל את שיטת הלימוד מתוך הכרה. עכשיו אין הדבר יכול להתבצע: החבר "ה אינם חדורים את רוח ההכרה והאידיאליים היפים בהם היו אבותינו חדורים. אני שוללת לחלוטין את הלימוד, כלימוד תוכי, כמו בבית ספרה של מיכל; ספר הוא קדוש והמורה - אלוהים. צריכים להמשיך לדגול בפיתוח המחשבה עצמית והביטוי, צריכים להמשיך להקדיש שיעורים לפוליטיקה ולעניינים העומים ברומו של עולם - כדי לפתח דעה עצמית והשקפת עולם; אך את כל אלה, פשר להשיג אף בשיטת המבחנים והציונים. ע"י אמצעים אלה אנו גורמים למתח יומדים והישגים מצד אחד, ומצד שני - לא פוגמים בעצמות הרוחנית של התלמיד. הטענה העולה מדבריה של עלי, כי הלימוד מתוך הכרה, הוא צורך מחויב מציאות כדי לכוון את עתיד הבנים להגשמה, לאחר גמרם את בית הספר, אינו מקבל על דעתי. את הרעיון הקיבוצי והגשמתו אפשר להחדיר גם אם לומדים שיטת מבחנים וציונים. האם ע"י כך, שהבן ילמד במתח לימודים וירגיש שהוא ימד ומשיג - יגרע משהו מדמותו לעתיד, כקיבוצניק טוב? אינני חושבת!

ההפך הוא: - בן הקבוץ ירכוש הרבה יותר ידע ולא יבזבז את שנות הלימוד בחימום הכסא בלבד. הציונים ימריצו אף את אלה הנוגים להשתמש להתאמץ. הטענה השכיחה, שכדי לעבוד כל עבודה שהיא, מחוץ לתפקיד ריכוזי ומנהלתי, לא צריכים ללמוד ולדעת - אין לה שחר! האדם בקיבוץ צריך ללמוד למען עצמו הוא, כדי להדביק את קצב ההתפתחות ולהבינה - לאו דוקא למען המשק וניהולו.

ישנם משקים בהם נהוגה שיטה המבחנים והציונים; ההישגים שם טובים מאוד, החברה לומדים כמו שצריך, יש מתח ומרגישים שמשיגים חומר - וכל זה אינו גורע מהם כלל כקיבוצניקים טובים. הם רואים זאת כדבר חיובי בהחלט ומרוצים.

לסיכום - לפי דעתי, צריכים להנהיג בבית ספרנו אמצעים אלה. חושבתני, שאם כל אחד יחשוב בנידון, יווכח שהוא מכיר בכך על אף רצונו, אולי - שהשיטה בה אנו לומדים כיום - אבד עליה הכלח! כדי להבטיח את עתיד המשק בחקו-פתנו, תקופת הטכניקה, מוכרחים לדאוג לכך שדור ההמשך ילמד כראוי ויגיע לרמה נאותה.

המצב כיום הוא יחס שלילי ללימודים מצד החברה, "העושים טובה" למורים: חוסר רצון האי הכנת שיעורים משלמית, ע"י מצב זה, נמנע הבסיס המינימלי, העיקר בשכבת הנעורים, של לימודים. מי יודע מה יהיו פני דור ההמשך של

הקבוץ, אם מצב זה יישאר?

על ספרו זמנו

סיפורה של מיליונרית / ב. שאו

המיליונרית היא אשה בעלת מזג סוער, בש אפיפניה. היא ירשה מאביה 30 מיליון ויודעת היטב מה ערכו של סכום זה. זכר אביה קדוש לה מכל והערצתה נתונה לו בלבד, משום שלימד אותה להשתמש באגרופיה למען השיג את רצונה בחיים. לפני מותו הוא מעמיד תנאי; מי שירצה לשאת את בתו לאשה, חייב להוכיח את עצמו ע"י הפיכת 150 ל"י ל-50 אלף חוץ 6 חדשים בלבד. בעלה של אפיפניה הצליח לעמוד במבחן זה בשעתו, לא בעזרת השכל כי אם בעזרת המזל.

התמונה הראשונה בהצגה, היא התייעצות בין המיליונרית לבין עורך הדין של המשפחה בדבר צוואתה, מאחר והיא רוצה לאבד עצמה לדעת מרוב יאוש, לאחר ובעלה אלוף התאגרפות לשעבר, בגד בה. היא מיואשת מהחיים שנהלו שניהם - היא מאוכזבת ממנו, הוא לא סיפק אותה: רק גופו האחלטי הוא שמשכה אליו. במשך השיחה נשכה יאושה וכוונת ההתאבדות נעלמת, ביחוד לאחר שלמשרד כנסים בעלה ואהובתו, שאליה ברח מפני התפרצויות אשתו, שדמו להתפרצויות רי געש. אפיפניה מעדיפה להסתלק עם "מאהבה לסוף השבוע", לפונדק נידח להשאיר את זוג הנאהבים בבעיותיהם הם. אך גם כאן מזגה הסוער לא מאפשר לה לשבת במנוחה ובאחת מהתפרצויות הכעס שלה, היא הודפת את מאהבה מכל המדרגות גורמת לו לפצעים אנושים, שמביאים אותו לאחר אותו מעשה, לתבוע ממנה פיצויים עלי סכומים גדולים. לאחר המעשה נשארת היא בודדה במקום עזוב זה ומבכה ל מר גורלה. למקום זה מזדמן רופא הודי שמנסה לסייע לה ולהרגיעה - היא חליטה מיד שהוא יהיה בעלה העתיד. אך לשניהם יש הנחיות מההורים: לה מאביה, לו מאמו, שהציבה תנאי לכלה המיועדת: עליה למצוא את מחייתה במשך 6 חודשים שהיא מסתמקת בצמצום רב. אפיפניה ניגשת למבחן בהתלהבות וחוך 6 חודשים צליחה לרכוש לה את הפונדק הבודד שבו שהתה עם מאהבה עבר (אותו זרקה מכל המדרגות). בפונדק נפגשים ל גבורי המחזה ואפיפניה מצליחה להשיג כל מה שבקשה (כרגיל).

אם להעריך את המחזה, הרי שהוא מלמד ומוכיח ל חכמת חיים רבה, הלצות ואמרות חדות מאד המייחדות ת ברנרד שאו.

הנושא המועלה אינו חדש - הוא נדוש. ההלצות נושאות אופי דומה מתחילת הצגה ועד סופה. אם להעריך את ההצגה על פי כוונותיו של ברנרד שאו, רי שמחזה "המיליונרית" אינו מתיימר להיות יותר מאשר קומדיה של טיפוסים ומוריסטיים בתקופתנו. לא נקפח את צד המשחק: יש לציין שחנה מירון מילאה ת תפקידה על הצד הטוב ביותר, כשהיא מגלמת את המיליונרית. במשחקה, מחפה נה מירון על שאר השחקנים המופיעים בתפקידי משנה.